

OFFICIEEL GEDEELTE.

(Besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris
Generaal, van den 6den sept. 1827 no. 9.)
IN NAAM DES KONINGS.

De Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië,
Gezien, enz.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, als volgt:

Kerstelijk:

§ 1. De weeskamer te Batavia zal al de onder hare
bernsting zijnde Certificaten van den Indischen Achterstand,
welke toebehooren aan ingezetenen, diakenen of adminis-
trationen in de Molukkos gevestigd, aan dezelve ingeze-
tenen, diakenen of administrationen terugzenden, na daarvan
te hebben afgenomen de coupons, vervallen met 1° juli
dezes jaars, met uitzondering alleen dier certificaten en
coupons, welke behoord hebben aan het Leprozen fonds
te Melano, als niet meer bestaande, zoomede die, welke
toebehooren aan den gewezen administrateur te Banda,
de Bruijn Vermeer, en door dezen als garant voor eene
schuld aan de weeskamer aldaar zijn gedeponeerd.

§ 2. Dezelve weeskamer zal de door haar ont-
vangen gelden wegens uitgeloten certificaten en verschenen
coupons, tot en met ultimo juni 1827, overbrengen bij
's lands algemeene kas te Batavia op eene lijst, waarbij
wordt aangetoond, voor wien die gelden worden gestort
en waar die personen in de Molukkos woonachtig zijn.

§ 3. Ten gevolge dezer lijst, door den algemeenen ont-
vanger behoorlijk gekwiteerd, zal de Directeur Generaal
van Financien de op die lijst bekend gestelde sommen,
ten behoeve der belanghebbenden, betaalbaar stellen bij
's lands kas te Amboina.

§ 4. De jaarlijks uitgelost wordende Certificaten van den
Indischen Achterstand, toebehoorende aan ingezetenen,
diakenen of administrationen in de Molukkos gevestigd, zul-
len in den vervolge bij 's lands kas te Amboina worden
gerembourseerd; zullende mede bij dezelfde kas worden uit-
betaald alle coupons van gemelde certificaten, vervallende met
primo januari 1828, en vervolgens tot aan derzelver uitloting.

Ten tweede. De bovenstaande bepalingen worden mede
toepasselijk verklaard op Makasser en de overige bezit-
tingen buiten Java gelegen, en zal aldaar op denzelfden
voet de betaling uit 's lands kas geschieden van de cou-
pons der certificaten, toebehoorende aan ingezetenen,
diakenen of administrationen van dat etablissement, alsmede
van het montant dezer certificaten, zoodra derzelver uit-
loting zal zijn bekend.

Afschrift, enz.

BUITENZORG, den 6den september 1827.

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

(Besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris
Generaal, van den 6den sept. 1827.)
IN NAAM DES KONINGS.

De Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië,
Willende bij voortdurend zoodanige maatregelen nemen,
als strekken kunnen tot aanmoediging en uitbreiding van
den landbouw en de nijverheid in deze gewesten;

En in aanmerking nemende, dat de meer gunstige en
geregelde staat van 's Lands geldmiddelen reeds nu de ge-
legenheid aanbiedt en de vooruitzichten opent, om bij
voortdurend tot dat doeleinde, van Gouvernements wege,
op eene krachtladige wijze te kunnen medewerken;

Heeft goedgevonden en verstaan te bepalen, dat er
jaarlijks, op de speciale begroting van Nederlandsch Indië,
eene nader te bepalen som zal worden beschikbaar gesteld,
om daarnit bij voorkomende gelegenheid van Lands wege
voorschotten te verleenen tot ondersteuning, instandhou-
ding of uitbreiding van zoodanige partikuliere onderne-
mingen of inrigtingen, als waarvan het belang en de nut-
tigheid mogt medebrengen, dat aan derzelver eigenaren de
meest geschikte middelen verschaft worden, om op de voor-
deeligste wijze de bronnen hunner nijverheid te ontwikkelen.

Afschrift, enz.

BUITENZORG, den 6den september 1827.

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

(Besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris
Generaal, van den 7den sept. 1827.)
IN NAAM DES KONINGS.

De Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië,
Heeft goedgevonden en verstaan, met alteratie en am-
pliatie, voor zoo veel nodig, van art. 20 en 21 van het

reglement voor de belasting op de paarden en wagens, ge-
arresteerd bij besluit van den 28sten augustus 1826 no. 45,
te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat voor ieder paard,
waarvan de belasting niet ter behoortijder tijd zal zijn vol-
daan; eene boete van f 10, en voor ieder rijtuig, in dat
zelfde geval, of wanneer de aangifte zal zijn verzwegen,
eene boete van f 50 zal verbeurd worden.

Afschrift, enz.

BUITENZORG, den 7den september 1827.

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

AMPLIATIE op de overeenkomst, den 20 en 23 juni
1826, aangegaan tusschen den Minister voor de
Marine en Kolonien en de Permanente Commissie uit
het Amortisatie Syndikaat ter verstreking aan
de Koloniale kas van eene som van twintig milli-
oenen guldens, waarvoor eene jaarlijkse som
van een miljoen viermaal honderd duizend guldens,
tot rentbetaling en aflossing bestemd, van 's Rijks-
wege is gewaarborgd bij de wet van den 23sten
maart 1826 (staatsblad no. 12).

Art. 1. De mandaten, betaalbaar in schuldbekentenissen
van het amortisatie syndikaat, door den Kommissaris Ge-
neraal over Nederlandsch Indië, overeenkomstig Deszelfs
besluit van den 27sten maart 1826 no. 19, op den Mi-
nister voor de Marine en Kolonien reeds afgegeven of
nog af te geven, en welke van het visa van den Minister
zullen worden voorzien, zullen ter thesaurie van het
amortisatie syndikaat, op den in het visa bepaalden dag,
worden betaald met schuldbekentenissen van het amorti-
satie syndikaat à f 1000, f 500 en f 100, invoege als in
de mandaten is uitgedrukt, en zulks met bijvoeging bij
elke schuldbekentenis van de nog onvervallen coupons
van interest, aanvang nemende van 1° october of 1°
april van elk loopend halfjaar.

Art. 2. Gelijktydig zullen aan de houders der manda-
ten worden uitbetaald de renten, à 4½ pCt., van den
dag, waarop de storting der gelden of geldswaarde in
Indië heeft plaats gehad, tot op den laatsten september
of laatsten maart, aansluitende aan den eersten coupon, wel-
ke bij de schuldbekentenissen zal worden afgegeven.

Art. 3. Enz.

Art. 4. De schuldbekentenissen van het amortisatie
syndikaat, bestemd voor betalingen, krachtens het besluit
van den Kommissaris Generaal in Nederlandsch Indië,
van den 27sten maart 1826, in Indië te doen, zullen
door de Permanente Commissie uit het amortisatie syn-
dikaat op aanvraag van den Minister voor de Marine en
Kolonien, aan denzelfden worden afgegeven, met bijvoe-
ging van de coupons, waarvan de eerste verschijnen zal op
den 1sten april of 1sten october van het halfjaar, in
het welk de afgifte zal geschieden.

Art. 5. Enz.

Art. 6. De vervallen coupons der schuldbekentenissen
van het amortisatie syndikaat, welke in Indië ter betaling
zullen worden aangeboden, zullen aldaar voor rekening van
het amortisatie syndikaat worden betaald, en van een be-
wijs van betaling voorzien, aan den Minister voor de Ma-
rine en Kolonien worden opgezonden, door welken de-
zelfde aan het amortisatie syndikaat zullen worden overge-
maakt.

Het enz.,

Aldus gedaan en geteekend in duplo.

AMSTERDAM, den 28sten november 1826.

De Permanente Commissie uit het
Amortisatie Syndikaat.

(geteekend) SIX VAN OTERLEEK.

Ter ordonnantie van dezelve.

(geteekend) NOEL SIMONS.

's Gravenhage, den 13den december 1826.

De Minister voor de Marine en Kolonien,

(geteekend) ELOUT.

Goedgekeurd

Bij Koninklijk besluit van den 21sten december 1826 no. 151.

Mij bekend,

De Secretaris van Staat,

(geteekend) J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

Accordeert met deszelfs origineel.

De Griffier der Staats Secretarie,

(geteekend) D'HAMECOURT.

Voor kopij conform.

De Secretaris Generaal bij het Ministerie
voor de Marine en Kolonien,

(geteekend) QUARLES VAN UFFORD.

Zijne Majesteit heeft voor den dienst in Oost Indië benoemd: Bij besluit van 14 januari l.l. no. 127, den chirurgijn majoor *H. Tilleman*.

Bij besluit van 22 januari l.l. no. 177, de tweede luitenant *N. P. Nolans*, *J. Moltzer*, *H. Loubar*, *F. Beaufort*, *J. H. W. Sinnighen*, *C. F. Ingelen* en *C. F. Wittert*, allen bij het wapen der infanterie.

Bij besluit van 18 maart j. l. no. 144, den chirurgijn der tweede klasse *M. J. E. Muller*.

Door Zijne Koninklijke Hoogheid den Kommissaris Generaal van Oorlog zijn, op den 29sten januari en 19 februari l.l., tot chirurgijns der derde klasse benoemd *J. Hagen* en *D. M. Piller*, bestemd voor den Indischen dienst.

Door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal zijn de volgende benoemingen gedaan:

Tot resident van Japara en Joana, *A. de Melverda*, laatst resident van Bantam.

Tot tweeden notaris te Soerabaja, *J. A. Gagel*, gewezen secretaris van Benkoelen.

Tot landmeter bij de verponding in de residentie Rembang, *J. J. Hobeijn*, gewezen landmeter der tweede klasse.

Tot eersten luitenant bij de schutterij te Ternate, *J. J. Reijnders*.

Tot tweeden luitenant bij gemeld corps, *J. W. Neijs*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, den 6den april.

De beraadslagingen over de hoogst gewichtige wet op de samenstelling van de regterlijke magt zijn eergisteren in de tweede kamer der Staten Generaal geopend. Alvorens echter daartoe over te gaan is gelezen een brief van de algemeene rekenkamer, berigt inhoudende van het overlijden van Mr. *J. H. Keizer*, in leven lid derzelve, en heeft men besloten, om de rekwesten van de heeren *van der Hoeven*, *Bans d'Havart*, *de Visch Eybergen*, *van Lennep* en *van Eisinga*, ter zake dezer vacature, ter griffie te deponeren. Wijders is nog rapport uitgebragt over de voordragt vanden heer *Beelaerts van Blokland*, betreffende het in werking brengen van art. 7 van den titel over het huwelijk van het nieuw burgerlijk wetboek, en is bepaald, dat over dezelve, dadelijk na den afloop van de discussien der wet op de regterlijke magt, zal worden beraadslaagd.

Z. E. de minister van justitie heeft het eerst het woord gevoerd, niet om opzettelijk de bedenkingen, in het algemeen verslag voorkomende, te beantwoorden, maar voornamelijk, om toetelichten drie onderscheidene punten. Het eerste betrof de vraag, door wien en wanneer de conflicten konden worden opgeworpen, en de minister vermeende, dat dit recht alleen de hoogere administratieve magt toekwam. Het tweede gold de vraag, of de regtbanken, zamengesteld uit de zes jongst benoemde leden van een gerechtshof, ook van plaatsvervangers voorzien zouden zijn. Ten dien aanzien oordeelde Z. E. dat de wet dezelve niet had uitgesloten en dat de bepaling over de regters-plaatsvervangers eene algemeene strekking had. Het derde betrof het aantal der arrondissements regtbanken. Hieromtrent deed de minister opmerken, dat het geldelijk belang van den Staat voorzeker op het afschaffen van regtbanken invloed heeft gehad, doch dat men door eene nadere wetsbepaling ligtelijk in de geopperde bezwaren kan voorzien; dat men gewis niet aan aller wenschen kan voldoen, maar dat toch eenige bezwaren, en wellicht wel in de volgende zitting, in aanmerking zullen worden genomen.

De heer *Barthelemy* heeft, ofschoon lid van de commissie van redactie, het ontwerp bestreden, doch tevens aangemerkt, dat de onderhavige voordragt geenszins die der commissie is. Naar zijn oordeel is het ontwerp onuitvoerlijk en niet in evenredigheid met de behoeften der ingezetenen, welke men in deze niet in het oog heeft gehouden, terwijl het aan den anderen kant, door de noodzakelijkheid, waarin men zich gebragt ziet, om zelfs het kleinste gerechtshof uit 14 raadsheeren zamentestellen, die geene bezigheid zullen kunnen vinden, den Staat eene onnoodige nitgaaf oplegt. Hem dacht, dat het ontwerp niet overeen te brengen was met de lijfstraffelijke regtsvordering, en dat men, of de delicten (wanbedrijven) niet zwaarder zal moeten straffen, dan met een jaar gevangenis en eene geldboete van f 300, of alle de delicten, waarop eene meerdere straf is gesteld, even als de misdaden, voor de gerechtshoven brengen, en mitsdien de kosten der justitie driewerf verhoogen. Hij meende, dat het ontwerp alleen de middelmatigheid zoude te stade komen en dat, ten gevolge van hetzelfde, daar, waar meer arbeids werd gevorderd, de belangen der ingezetenen 'er onder lijden zouden. Hij oordeelde, dat het ontwerp de natie geen eerbied voor eene harer groote instellingen zoude inboezemen en dat het niet monarchaal genoeg was; dat men in het algemeen een zoo groot aantal regters niet behoefde, als een waarborg voor den ingezetenen; dat drie regters in zaken van appel genoegzaam waren; en dat zes regters ten criminele voldoende konden worden gerekend, ten aanzien van den beschuldigen.

Hij heeft zich in zijne uitgebreide redevoering beklagd over het beginsel, om in elke provincie een gerechtshof te vestigen. Het jammerde hem, dat, daar men in de vergadering der Staten Generaal de onderscheiding van zuidelijke en noordelijke gewesten had verbannen, men op zoodanig eene wijze eenen provincialen geest deed herleven. Hij heeft voorts trachten te betoogen, dat de voorgestelde verordeningen, om de 28000 civiele, de 12000 correctionele zaken, alsmede de criminele processen jaarlijks te beregten, aan de eene zijde eene overmaat van arbeid zouden geven, en aan den anderen kant eene aanmerkelijke werkeloosheid, en hij berekende, onder andere, dat de twee kamers van het nieuwe gerechtshof van Luik 184 dagen zouden moeten besteden aan civiele, 130 aan correctio-

nale en 76 aan criminele zaken, terwijl die van Drenthe slechts 30 dagen zouden behoeven, om drie civiele, 51 correctionele en 15 criminele zaken af te doen.

De heer *Donker Curtius* heeft zich mede in een uitvoerig betoog tegen de wet verklaard. Hij meende, dat door de verordening ten aanzien der conflicten, de regterlijke magt afhankelijk werd gemaakt van de uitvoerende of administratieve; — dat de grondwet niet leerde, dat ook Z. M. de Koning het hoofd der justitie zoude zijn. — De afhankelijkheid van het openbaar ministerie van de bevelen van het gouvernement droeg alsmede zijne goedkeuring geenszins weg, en hij meende, dat deze ambtenaren alleen van de wet, en nimmer van eenig politiek gezag afhankelijk moesten zijn. — Het derde bezwaar, het welk hij in dit ontwerp meende te ontwaren, betrof het aantal der gerechtshoven. Hij hield zich overtuigd, dat de grondwet in dezen aan den wetgever eene volledige vrijheid liet; — dat bij dezelve alleen een maximum werd bepaald, te weten niet meer dan een gerechtshof in elke provincie, maar geenszins een minimum, en hij beweerde, met kracht van redenen, dat noch het belang der justitie, noch dat der ingezetenen een zoodanig aantal gerechtshoven vorderde. — De bepaling, dat de functien van arrondissements regtbanken aan een gedeelte van het gerechtshof zouden worden opgedragen, konde ook zijne goedkeuring geenszins wegdragen, en zoude, naar zijn oordeel, in de daad eene confusie van justitie in de twee trappen van regtsvordering te weeg brengen, uit hoofde de regters in het eerste steeds de ambtgenooten waren en bleven van die in het laatste ressort. — Het aangenomen beginsel, om geen beroep in correctionele en criminele zaken te vergunnen, leverde hem een vijfde bezwaar op, terwijl men, naar zijn oordeel, bij het afschaffen der gezworenen, het middel van een hooger beroep meer dan ooit behoefde. — Ten slotte vermeende hij, dat de bezoldiging van den president van den Hoogen Raad veel te hoog was gesteld, en dat deze magistraats-persoon nimmer anders dan als *primus inter pares* behoorde voortekomen.

De heer *Leclerc*, welke gisteren het eerst het woord heeft gevoerd, heeft zich bijzonder beijverd, om te betogen, dat de grondwet het vestigen van een gerechtshof in elke der provincien niet gebiedend vorderde, en dat het belang der justitie even als dat der ingezetenen deze vermenigvuldiging der gerechtshoven geenszins gedoogde.

De heer *Fockema* heeft het voorgedragene omtrent de conflicten, en aangaande de provinciale gerechtshoven, als oorbaar en grondwettig doen voorkomen, en heeft dien ten gevolge de wet verdedigd.

De heer *Sarruys* heeft het ontwerp bestreden: in de eerste plaats, ter zake der conflicten, ten aanzien van welke verordening hij ten eenemale deelde in het gevoelen van den heer *Donker Curtius*. Hij vond ook zwarigheid in de groote regtsmagt, welke aan de kantons regters ten platten lande werd opgedragen, en meende, dat men b. v. verkeerdelijk de beoordeeling van possessoire actien, welke somtijds zoo ingewikkeld waren, bij voortduring aan een eenig mensch wilde opdragen; — hij meende ten slotte, dat men met het onderhavig ontwerp geenszins in het oog had gehouden het waarachtig oogmerk der grondwet, uitgedrukt in het rapport van de commissie aan den Koning, inhoudende, onder anderen, dat, ten aanzien van burgerlijke regtsdedingen, de regters van eersten aanleg, door den Staat bezoldigd, in de nabijheid der ingezetenen zouden worden gevestigd; — een beginsel, het welk hij meende, dat geenszins overeenstemde met het afschaffen van zoo veel regtbanken van eersten aanleg, ten einde 18 hoven van appel te vestigen, welke bestaan de handhaving van het recht eer zoude benadeelen, dan bevoordeelen.

De heer *Metelkamp* begreep, dat het opdragen van de eindelijke beslissing der conflicten aan den Koning een allezinnig monarchaal beginsel was, en oordeelde wijders, dat de grondwet de vestiging van achttien provinciale hoven vorderde; — hij meende voorts, dat door deze instelling de eenheid van bestuur geenszins gevaar zoude loopen, en dat men geene vrees behoefde te voeden voor het herleven van denkbeelden eener provinciale souvereiniteit.

De heer *van de Kastele* heeft zich tegen het groot aantal hoven verklaard, en had ook gaarne gezien, dat men het onderscheid tusschen wanbedrijven en misdaden, uit het fransche recht ontleend, had uit den weg genomen; — en dat men, daar de grondwet in het algemeen twee trappen van regtsvordering voorschrijft, ook een hooger beroep in correctionele en criminele zaken had verordend; — hij heeft zich tegen de wet verklaard.

De heer *Vilain XIV* bestreed de wet, ter zake der conflicten en der menigvuldige gerechtshoven, welke aantal, naar zijn oordeel, alleen strekken konde, processen te verwekken en kunstenaars te bevorderen. Hij oordeelde, dat vijf hoven van appel meer dan genoegzaam waren.

De heer *de Stassart* verklaarde zich niet geheel te onvrede met de voordragt omtrent de conflicten, en meende dat het gemotiveerd advies van den Hoogen Raad in dat opzigt eenen genoegzamen waarborg opleverde. Hij oordeelde wijders het bestaan van 18 gerechtshoven grondwettig. — Hij konde niet ontveinzen, dat het geheel eenige onvolkomenheden opleverde, maar zoude zich zijne stem voorbehouden, ten einde, zoo mogelijk, de natie het voordeel van eene der gewigtigste waarborgen harer vrijheid te doen genieten.

De heer *Dumont* heeft zich bijna uitsluitend ongehouden met de voordragt op de conflicten, en uit dien hoofde zijne stem aan het ontwerp geweigerd. Hij oordeelde, dat de onafhankelijkheid der regterlijke magt de zekerste waarborg was voor de personen en bezittingen der ingezetenen, en dat deze regterlijke magt, met de onderhavige wet, van het uitvoerend bevel afhankelijk werd gemaakt.

Heden heeft de heer *Tuinter*, het eerst gesproken en het grondwettige der 18 provinciale hoven verdedigd. Hij verklaarde zich wijders omtrent de conflicten in den zin van den heer *de Stassart*, en sprak alzoo voor het ontwerp. De heer *Fallon* sprak in denzelfden zin en oordeelde, dat de wet, zoodanig als dezelve op nieuw was ingerigt, aangenomen konde worden.

De heer de Brouckere heeft het ontwerp krachtig bestreden, en gemeend, dat hetzelfde geenszins aan de behoeften der natie voldeed. De verordeningen omtrent de conflicten, de regtsmagt der kanton-regters; het bezwaar om bekwame assessoren te vinden, het regt spreken zonder hooger beroep, het vestigen van 18 gerechtshoven, beletteden hem de wet aannemen. Hij verklaarde echter tevens, dat het bestaan van dit groot aantal hoven alleen hem niet zoude nopen, om zijne stem aan de wet te weigeren, even min als hij konde veronderstellen, dat een eenig lid haar zoude kunnen goedkeuren, alleen uit hoofde zij een hof aan zijne provincie verzekerde.

De heer de Moor heeft de wet verdedigd, ofschoon hij erkende, dat dezelve voor verbetering vatbaar was, en heeft verklaard, niet te gelooven, dat men immer eene organisatie der regterlijke magt zoude erlangen, op andere grondslagen gevestigd.

De heer van de Poll vindt zwarigheid, om de verordening ten aanzien der conflicten en der menigvuldige gerechtshoven goed te keuren, maar verklaart zich bijzonder tegen de regtsmagt, welke aan eenen kantonregter wordt opgedragen, daar de grondwet vordert, dat het regt zal worden uitgeoefend door hoven en regtbanken, en niet door eenen enkelen regter; hij verklaart zich mitsdien tegen de wet.

De heer Fabri Longrée heeft erkend, dat de wet wensche-lijke verordeningen inhield, maar heeft tevens aangemerkt, dat dezelve, naar zijn inzien, groote gebreken had. Hem dacht, dat, ten gevolge derzelve, men aan de eene zijde overmaat van werkzaamheden, en aan den anderen kant eene wezenlijke werkeloosheid, en dat wel, bij eene gelijke bezoldiging, zoude ondervinden. Hij meende, dat het beter ware, den eersten graad van regtspleging, ten nutte der ingezetenen, te vermenigvuldigen, en konde, bij gebrek daarvan, de voordragt niet goed keuren.

De heer van Toulon heeft verscheidene bedenkingen geopen-
d, doch zich zijne stem voorbehouden, ten einde nadere inlichtingen afwachteren.

De heer Trentesaux heeft veelal gesproken in den geest van den heer Tuintenier, maar daarenboven aangemerkt, dat, zoo hij niet nader werd overtuigd, dat ook de instructie der correctionele en criminele zaken, bijzonder wat betreft het hooren der getuigen, in het openbaar zoude plaats hebben, hij uit dien hoofde alleen de wet niet zoude kunnen aannemen.

De heer Mendach heeft de wet verdedigd en aangemerkt, dat de antwoorden van regeringswege gegeven op de bedenkingen voldoende zijn; dat het aantal der thans bestaande hoven te gering is; dat dezelve de loopende zaken niet behoorlijk kunnen afdoen, en dat het te wenschen is, dat de nieuwe verordening, aangenomen zijnde, eerlang in werking worde gebragt.

CORRESPONDENTIE.

Den aan ons gezonden brief, gedagteekend Soerabaija den 1sten september, en geteekend V. P., hebben wij geene plaatsing waardig gekeurd; kunnende wij, hoe aangenaam ons ook anders alle belangrijke mededeelingen zijn, het niet van ons verkrijgen, onzen lezers wartaal optediaschen.

SCHEEPSBERIGTEN. STRAAT-SUNDA.

Doorgeseild.

Sept. 6—Amerik. schip *Caledonia*, R. H. Barr, van Philadelphia den 29sten mei, naar Canton, passagier: de heer J. Rioulara.

Sept. 7—Zr. Ms. korvet *Anna Paulowna*, 2de luitenant Bartels, naar de Lampongs, passagiers: de heeren J. Kool en J. L. Weijlenke. — Amerik. schip *Maria*, J. Evans, van New-York den 1sten juni, naar Canton.

BATAVIA.

Aangekomen.

Sept. 7—brik *De Drie Maria's*, P. Williams, van Sinkapoer den 17den augustus, passagiers: de heeren G. Marshall en M. Johannes.

Vertrokken.

Sept. 8—brik *Dorothea*, A. Iffe, naar Indramajoe.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Melanpus*; schepen *Recoverij*, *Helena*, *Baron van der Capellen*, *Thalia*, *Ma-tora*, *Stad Rotterdam*, *Bantjar*, *Star*; brikken *Foen-tsie*, *Pein-hoef*, *De Hoop*, *Scheva*, *De Drie Maria's*; schoener *Haphin*. — Eng. schepen *Orpheus*, *Mariner*, *Wewestra*. — Amerik. schip *Augusta*. — Fransch schip *La Jeune Clémence*.

SAMARANG.

Aangekomen.

Sept. 2—Zr. Ms. schip *Waterloo*, kapitein ter zee Van Daalen, van Nederland, met Zr. Ms. troepen.—brik *Johanna*, F. C. Simonnet, van Batavia en Cheribon, passagiers: de heer Aratoon, chirurgijn der 3de klasse Cleva, mevrouw Bruno en zoon.

Sept. 3—Arab. schoener *Herman Willem Daendels*, Said Abdulla Bin Hoesin Habasic, van Grissce.

Sept. 5—stoomboot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, van Batavia, met Zr. Ms. troepen, passagiers: de heeren Merkus, Pietermaat en Deans.—Zr. Ms. schoener *Zephyr*, luitenant der 1ste klasse J. W. Schuler, van een kruistogt.

Vertrokken.

Sept. 3—brik *Maria*, A. A. Agriette, naar Grissce en Soerabaija, passagier: de heer A. Caron.

Sept. 4—Chinesche brik *Soenhiem*, Oef Tjoenliem, naar Riouw.

Sept. 5—Zr. Ms. schoener *Zephyr*, luitenant der 1ste klasse J. W. Schuler, naar een kruistogt.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Sept. 3—schip *Boeroeng*, J. A. Mobron, van Sumanap den 30sten augustus.—brik *Experiment*, J. F. Grum, van Batavia den 19den dito.—brik *Sale*, Kwe Liang, van Sumanap den 28sten dito.

Sept. 4—schip *Vrouw Helena*, G. Martherus, van Samarang den 29sten augustus.—brik *Ondernemer*, J. Banon, van Batavia den 19den dito.

Vertrokken.

Sept. 5—brik *Elizabeth*, T. Deighton, naar Ternate, passagier: chirurgijn der 2de klasse H. Strous.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Dageraad*; brik *Dourga*; schoeners *Circé*, *Brak*; Fransch port-boot No. 4; schepen *Carolina* en *Jacoba*, Admiraal Buyskes, Rotterdam; *Welvaren*, *Laju*, *Boeroeng*, *Vrouw Helena*; brikken *Kampar*, *Koe-pang*, *Tiksing*, *Experiment*, *Sale*, *Ondernemer*; schoeners *Dracke*, *Colonial Trader*; kottor *Dolphijs*; bark *Radjawalie*.—Amerik. schip *Zephyr*.

ADVERTENTIE.

De Directeur Generaal van Financien, als hiertoe gemagtigd door Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, brengt ter kennis van de belanghebbenden:

Dat de houders der Gouvernements obligatiën, krachtens besluit van den 19den november 1826 no. 1, in betaling van traktement uitgereikt, voor zoo verre zij namelijk op Java en Madura zijn uitgegeven, daarvoor bekomen kunnen mandaten ter bekoming, op drie maanden zigt, van schuldbewijzen op het Amortisatie-Syndicaat in Nederland, rentende 4½ pCt. ten honderd in het jaar, en wel *a pari*.

Dat de te verleenen mandaten zullen zijn ingerigt voor ronde sommen van niet minder dan f 100.

Dat de renten op de te bekomen schuldbewijzen op het Amortisatie-Syndicaat in Nederland zullen ingaan met 1° oktober 1827.

Dat ten gevolge dezer bepalingen, alle houders van de bedoelde obligatiën, dezelve bij 's Lands kashouders op Java en Madura kunnen overbrengen gedurende de maand september 1827.

Dat de onessen sommen, naar de keuze der houders, door hen zullen worden bijgepast, of hun in specie worden voldaan, en hun voor de som, waarvoor hun mandaten ter bekoming van schuldbewijzen op het Amortisatie-Syndicaat zullen behooren te worden verleend, door de kashouders bewijs zal worden uitgereikt in duplo.

Dat de belanghebbenden dit bewijs in simplo zullen zenden aan den Directeur Generaal van Financien, door wien de benodigde mandaten zullen worden opgemaakt en den Kommissaris Generaal ter teekening aangeboden; zullende de mandaten worden uitgereikt in den loop der maand oktober 1827.

BATAVIA, De Directeur Generaal voornd.
den 9den sept. 1827. C. M. BAUMHAUER.

—Het Gouvernement een aantal van negen stuks nieuwe wagen tuigen benoodigd hebbende, ten dienste der posten in de residentie Bantam, zoo wordt een ieder, die genegen mogt zijn, de leverantie daarvan te erlangen, naarvolgens het model der tuigen thans bij de posten in gebruik, uitgenoodigd, met opgave der prijzen, zich bij inschrijvings-billet te adresseren aan de Directie van 's Lands Produkten en Civiele Magazijnen.

De provisioneele Directeur van 's Lands
BATAVIA, Produkten en Civiele Magazijnen,
den 5den september 1827. J. C. REIJNST.

FASTGESTELDE PRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	cents.	guld.	cents.	guld.	cents.
Tarwen brood de 14 oncen.	„	25	„	30	„	33½
Varkens-vleesch het katje.	„	26½	„	50	„	39
Ossen-vleesch het pond. . .	„	20	„	16	„	16

MARKTPRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	cents.	guld.	cents.	guld.	cents.
Klapper-olie per takker of 53 bottels.	7	„	9	24	5	50
Katjang-olie dito dito. . .	6	„	8	58	6	50
Dempel-olie per piket. . .	„	„	28	„	26	„
Rijst per koijang.	70	„	100	„	80	„
Idem per gantang.	„	40	„	47	„	25
		45				
Brandhout de vadem van 18 voeten op 6	10	„	12	„	10	„
	4	„				
	11					

EDICTALE CITATIEN.

Pro Justitia.

Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven Raad, R. O., gedaant verzoek, tegen de non-comparanten heeft verleend het eerste default en ten profijte regtens, den fiskaal R. O., welmeld geadmiteerd tot het doen eener tweede citatie bij edicte *ad valvas curiae*, tegen woensdag den 3den oktober 1827. op en tegen allen en een iegelijk, welke eenig regt, actie of pretentie vermeenen te hebben op eene somma van een honderd vijf en zestig guldens en zeven en twintig cents, zijnde het provendu van eene hoeveelheid amioen, wegende de zwaarte van vier en een half katje en twee spaansche matten, aangehouden in de kampong Kapatiaan te Soerakarta, door den bediende van de Javaansche vrouw *Embok Rongo Widjogo*, weleer

genaamd *Embok Redjo Widjogo*, waarvan de eigenaars onbekend zijn;

Zoo is het, dat ik *Abraham Pijl*, tweede deurwaarder en gezworen exploitateur bij den Raad van Justitie voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaard allen en een iegelijk, welke eenig regt, actie of pretentie vermeenen te hebben op de hierboven vermelde som van een honderd vijf en zestig guldens en zeven en twintig cents, om op woensdag, die zijn zal den 3den oktober 1827, des morgens te half acht ure precies, het zijn persoon, dan wel bij gemagtigden, te compareren ter openbare rolle van gemelden Raad, ten einde het eerste default te purgeren, de kosten van dien te refunderen, en als nog te hooren refereren aan den ter rolle van den 22sten dezer gedienden eisch en stukken, voorts te procederen als naar regten, sub poene dat aan de non-comparanten een eeuwig stilzwijgen zal worden opgelegd, en dat voor het profijt van dien, of bij gebreke eener deugdelijk bevondene pretentie, meermelde som zal worden verklaard aan den lande te zijn vervallen.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geafficheerd, van de puije van het raadhuis te Samarang, den 28sten augustus 1827.

De tweede deurwaarder en gezworen exploitateur bij den Raad van Justitie voornoemd.

A. PIJL.

Pro justitia.

—Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, op het daartoe door den Fiskaal R. O. bij denzelven Raad gedaan verzoek, heeft verleend het eerste default en ten profijte regtens admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte *ad valvas curiae*, tegen woensdag den 10den oktober eerstkomende, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op een voor eenigen tijd, door de politie te Soerakarta, aangehouden schimmel paard, dat zonder eenig toezicht rond liep en waarvoor zich geen eigenaar opdeed, en welk paard bij publieke veiling op den 27sten juni j. l., door den vendumeester aldaar aan den meestbedienden is verkocht, waarvan de verkoop, na decortatie der procento's en verdere ongelden, zuiver heeft gerendeerd eene somma van acht-en-vijftig guldens en veertig cents;

Zoo is het, dat ik *Abraham Pijl*, tweede deurwaarder en gezworen exploitateur bij voornoemden Raad, bij deze voor de tweede maal dagvaard allen en een iegelijk, welke zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de hierboven vermelde som van acht-en-vijftig guldens en veertig cents, om op woensdag den 10den oktober 1827, des morgens te half acht ure precies, in persoon dan wel door gemagtigden te compareren ter openbare rolle van gemelden Raad, ten einde het eerste default te purgeren, de kosten van dien te refunderen, en alsnog te hooren refereren aan den ter rolle van den 29sten augustus ingedienden eisch en stukken, voorts te procederen als naar regten, sub poene dat aan de non-comparanten een eeuwig stilzwijgen zal worden opgelegd, en dat voor het profijt van dien, of bij gebreke van eene deugdelijk bevondene pretentie, de meergemelde som zal worden verklaard aan den lande te zijn vervallen.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geafficheerd, van de puije van het raadhuis te Samarang, den 4den september 1827.

De tweede deurw. en gezw. expl. voornoemd.

A. PIJL.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

De vendutie op den 11den dezer aangekondigd is uitgesteld tot op den 18den september.

—Uit de hand te koop, een huis, tuin en grasland, langs de rivier Anke; informatie bij

LEPS.

—Bij de ondergeteekenden op Weltevrede, diverse provisien, wijnen, brandewijn, jenever in heele en halve kelders, kinderspeelgoed, gemonteerde koetsiers hoeden, pleeten wagen lijsten en lantarens, en meer andere goederen.

DE LA RAMBELJE, RUTERING EN CO.

—Uit de hand te koop, eene slavin, zijnde fijne naaister, lijfmeid en gebakmaakster; adres ter Lands Drukkerij.

—Exquise roode wijnen van Suermont, Roest en andere merken, pas aangebragt per DE STAD ROTTERDAM, kapitein *Poort*, extra goede port-, mader-, muscaat en mallagawijnen, schiedammer jenever, goede boter, vruchten op brandewijn, gedroogde vruchten, gezouten zalm, hammen, ribben en paterstukken, zoutvleesch en spek, konkenzuren, mineraal water, koek, banket en suikerwerk, en meer andere goederen zijn te verkrijgen bij

WITT EN CO.

—Pas ontvangen bijzonder lekkere groene en zwarte thee, belegen bier op bottels, in Holland afgetapt, en opregte drij mader in halve flesschen, tegen matige prijzen te bekomen bij

WITT EN CO.

—Op den dag nader te bepalen, zal, voor rekening der geconcerneerden, publiek worden verkocht de Engelsche brik OSCAR, thans liggende aan het eiland Ourust.

GEBORTEN.

Heden beviel voorspoedig van eene dochter, de echtgenoot van

P. D. DE LA RAMBELJE.

Weltevrede, 5 september 1827.

—Heden avond beviel zeer voorspoedig van eene dochter, *Jacoba Fredrica van der Ven*, geliefde echtgenoot van

SIDAJOE, den 28sten aug. 1827. P. DE BRUIJN.

STERFGEVALLEN.

Ons eenigst kind, de lieveling van ons hart, werd heden, nog geen achttien maanden oud, van ons weggerukt. God bidden wij om troost en kalmte; een zalig wederzien is onze hoop.

W. BOSCH, offic. van gez.

REMBANG,

D. C. BOSCH,

31 augustus 1827.

geb. Jonker.

—Op den 4den dezer overleed, te Tanara, de heer *Johan Daniel Pietersen*, zoutpakhuismeester bij het Hoofdepôt aldaar; waarvan ik door deze aan zijne naastbestaanden en vrienden kennisgeef. Alle degenen, welke iets van deszels nalatenschap te vorderen hebben, of aan dezelve verschuldigd zijn, worden verzocht, hiervan binnen eene maand na dato dezer opgave of betaling te doen aan den testamentairen executeur

CERAM, 7 september 1827.

JOHAN CAREL KOCH.

NAGELATEN BOEDELS.

Diegenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van *Hendrik Strauch*, den 11den augustus 1827, te Batavia overleden, worden verzocht, opgave of betaling te doen, ten kantore van den ondergeteekenden te Batavia, als daartoe behoorlijk gemagtigd.

BATAVIA,

J. R. MODDERMAN.

den 10den sept. 1827.

POST-KANTOREN.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia, pakketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Amsterdam, Ned.	<i>schip Baron van der Capellen</i> ,	Giese.
Canton en China, dito	<i>schip Helena</i> ,	D. Grun.
Ternate, dito	<i>brik De Hoop</i> ,	S. Sinclair,
Rotterdam, Eng.	<i>schip Mariner</i> ,	Norsworthy.
Bordeaux, Fransch	<i>schip La Jeune Clémence</i> ,	Baudouin.

Het paket brieven voor Nederland, met kapitein *Giese*, voerende het schip *BARON VAN DER CAPELLEN*, zal op zaterdag den 15den dezer, vóór twaalf ure, worden gesloten.

BATAVIA,

De Postmeester,

den 10den sept. 1827.

P. A. BIK.

SAMARANG.

Wordt bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat aan het postkantoor te Samarang, pakketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Rionw, Chineesche	<i>toop, Joo Tan Inkam</i> .	
Idem, dito	<i>toop, Ong Taeo</i> .	
Idem, Maleische	<i>puntjilang, Abdul Rachman</i> .	
Idem, dito	<i>toop, Malim Sultan</i> .	
Idem, Boegineesch	<i>vaartsuig, Mochamat Taeep</i> .	
Idem, dito	<i>boeloesijm, Anakoda Sampik</i> .	
Sambas, Maleische	<i>toop, Sech Mochamat</i> .	
Idem, dito	<i>toop, Mochamat Kasim</i> .	

SAMARANG,

De Resident,

den 31sten aug. 1827.

H. J. DOMIS.

VERTREKKENDE PERSONEN.

B. VELSINK vertrekt naar Samarang, en heeft tot zijn gemagtigden aangesteld den heer *P. Verwoert*.

BATAVIA, 6 september 1827.

—*J. DAVIDSON* verlaat Java voor eenigen tijd.

—*G. A. PFYFFER VON WYHER* vertrekt naar Europa.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Diegenen, welke iets te vorderen hebben van *Mr. H. W. Mantinshe*, gelieven daarvan opgave te doen aan *Mr. J. R. Modderman*, voor of uiterlijk op den 15den september 1827.

—Verloren in of bij den Schouwburg, op den 5den september, een gouden armband. Voor den vinder / 15 be- looning; adres 'slands drukkerij.

—Te huur, het huis van den heer *C. J. Smulders*, op Rijswijk; te bevragen bij *Peitsch*.